

20.01.2013

סילבוס לקורס בחירה בלימודי מוסמכים : רפואת נשים ופוריות הזוג – חידושים ודילמות
מסמטר ב', שנה"ל תשע"ג

מרכז הקורס :

ד"ר אבי לייטמן, MD, MSc
רופא בכיר במחלקת נשים ויולדות והיחידה להפריה חוץ גופית – מרכז רפואי רמב"ם.
מנהל שרות IVF לנשאי מחלות נגיפיות ובנק הזרע - רמב"ם.
מנהל המרכז לבריאות האישה – שירותי בריאות כללית.
דוא"ל: a.lightman@rambam.health.gov.il .שעות קבלה : לפני השיעור לפי תיאום מראש.

היקף : 2 שעות הוראה שבועיות. ימי ד' בשעות 16.00 – 17.45.

תוכן הקורס : הקורס יכלול נושאים עדכניים וחדשניים ברפואת נשים, מיילדות ופוריות האישה והגבר. ניתוח של היבטים קליניים, מחקרניים וטכנולוגיים בשילוב עם דיון בסוגיות אתיות, מוסריות וככלליות הקשורות לנושאים אלה. הסוגיות תשמנה כמודל לדיון בנושאים עקרוניים של מערכת הבריאות (הערכת עלות - תועלת, האיזון בין טיפול ניסיוני לחדשני, האינטרס הציבורי מול טובת הפרט).

כל נושא שיוצג בקורס יכלול את המרכיבים הבאים :

1. סקירת רקע קלינית מקיפה.
2. היבטים מחקרניים וטכנולוגיים.
3. דיון בסוגיות אתיות, מוסריות, חברתיות ומשפטיות הקשורות לנושא.
4. ניתוח הנושא בראייה רחבה של דילמות בתכנון וניהול מערכת הבריאות.

דרישות:

1. נוכחות בלפחות 75% מההרצאות.
2. בחינה בכתב בסיום הקורס (עם חומר פתוח).

תוכנית הקורס – נושאים :

1. **הפיזיולוגיה של תהליך ההפריה** (מנגנון המפגש זרע-ביצית) והשרשת העובר ברחם. **אמבריולוגיה** – היבטים קליניים של התפתחות העובר הראשונית. **טרטולוגיה** – עקרונות, תרופות וגורמי סיכון שונים לפגיעה בעובר.
2. **טכנולוגיות הפריה חוץ גופית ואבחנה גנטית טרום השרשית** של העובר (PGD), עקרונות הטכנולוגיה, יישומים קליניים ומחקריים, דילמות אתיות ומשפטיות בטיפול IVF, ICSI, PGD וטיפול עם תאי גזע לרבייה.
3. **טיפול פוריות והריון בנשאי מחלות נגיפיות מדבקות** (HIV, הפטיטיס B, הפטיטיס C), משמעות המחלות על מהלך הריון ובריאות היילוד. נהלים למניעת הדבקה וסיבוכים. דילמות של אינטרס הפרט מול האינטרס הציבורי.
4. **החיסון נגד HPV למניעת סרטן צוואר הרחם** כמודל לניתוח תהליך הפיתוח והניסויים הקליניים של תכשיר תרופתי חדש. הבנת מדדי יעילות ובטיחות של החיסון. שיקולי עלות-תועלת של הכנסת החיסון בהיבט הרפואה הציבורית.
5. **תופעת המטוטלת ברפואה - טיפול הורמונלי לנשים בגיל המעבר כמודל**. הפיזיולוגיה של גיל המעבר, ההיסטוריה של טיפול הורמונלי לנשים, התנודות בגישה לטיפול ההורמונלי, בעייתיות בניתוח והסקת מסקנות ממחקרי יעילות תרופות.
6. **טיפולים אונקולוגיים בגיל הפוריות**. השפעת המחלה והטיפולים האונקולוגיים על פוריות הזוג. שיטות חדשניות של שימור פוטנציאל הפוריות בנשים וגברים.
7. **ניתוחים קיסריים אלקטיביים לפי רצון האישה**. השפעתם על מערכת הבריאות והיבטים משפטיים. תפקיד הצוות הרפואי בהחלטות קליניות אלקטיביות. מגמות של צרכנות בשירותי הבריאות. האם רצונה של האישה תמיד קובע ?
8. **השפעת גיל האישה וגיל הגבר על הפוריות, מהלך הריון ובריאות היילוד**. פיזיולוגיה של השפעת הגיל על הפוריות, סוגיות קליניות, אתיות, חברתיות ומשפטיות של הריון בגיל מבוגר. האם על רשויות הבריאות במדינה להתערב בטיפולים אלה ?
9. **תרומת גמטות (תאי זרע וביציות) – עדכונים וחידושים**. צרכים חדשים לאור שינויים חברתיים וטכנולוגיות חדשות של הפריה חוץ גופית. דילמות של אנונימיות התורם/ת ושמירת זרע וביציות מנפטרת/ת.